

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Přerov, Komenského 25

Komenského 25, 750 02 Přerov

Identifikátor školy: 600 146 049

Termín konání inspekce: 8., 9. a 15 březen 2004

Čj.:	m3-1057/04-005192
Signatura:	km4ax140

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních a materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy ve školním roce 2003/2004 k datu inspekce
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce mateřské školy ve školním roce 2003/2004 k datu inspekce

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je od roku 1995 příspěvkovou organizací, jejím zřizovatelem je Město Přerov, Bratrská 34, 751 52 Přerov. Kontrolované předškolní zařízení je trojtřídní, jedna třída funguje jako přípravná třída pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí s polodenním provozem, dvě běžné třídy s celodenním provozem. Děti z přípravné třídy jsou odpoledne děleny do zbývajících dvou tříd.

Mateřská škola stojí v části města, čteněji osídlené romskými rodinami. Je umístěna ve starším dvoupodlažním domě. Kapacita školy je 60 dětí, ke dni inspekce byla naplněna. Součástí mateřské školy je výdejna stravy. Provoz je od 6:00 do 16:15 hodin.

Mateřská škola realizuje školní vzdělávací program, který vychází z pojetí osobnostně orientované výchovy a je realizován se zaměřením na výchovu dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Ve třech třídách zajišťují výchovně-vzdělávací proces čtyři odborně a pedagogicky způsobilé učitelky a dvě pomocné vychovatelky. Ty pracují na pracovní úvazek 0,5 a 0,3. Obě pomocné vychovatelky jsou zaměstnány i jako provozní pracovnice. Nedostatkem, vzhledem k výchovně-vzdělávacímu procesu, je skutečnost, že 18,37% výuky bylo zabezpečeno nepedagogickým pracovníkem (pomocnou vychovatelkou) a stav pedagogických pracovníků je v mateřské škole poddimenzován. Skladba úvazků není (vzhledem k aktuální situaci v mateřské škole) účelně sestavená. Předškolní vzdělávání v rámci specifického programu třídy pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí zajišťuje pouze jedna učitelka, což umožňuje pouze v menší míře individuální přístup k jednotlivým dětem zařazeným do třídy.

Organizace mateřské školy vůči zaměstnancům je dána organizačním a vnitřním řádem školy. Ten stanovuje zaměstnancům odpovědnost, povinnosti a práva. Kompetence ředitelka deleguje tak, aby se všechny učitelky aktivně podílely na chodu zařízení.

V mateřské škole se uskutečňuje informační systém nejčastěji formou osobního kontaktu. Informace učitelky získávají na operativních i plánovaných provozních a pedagogických poradách vedených ředitelkou školy. Kontrolní činnost ředitelka realizuje více s důrazem na provozní záležitosti, čistotu prostředí, vedení povinné dokumentace. Způsob a četnost hospitační činnosti ředitelka nedokladovala. Další vzdělávání je realizováno většinou formou účasti na seminářích vztahující se k profilaci školy i formou samostudia. Výsledky absolvovaných seminářů a školení se méně odrazily v kvalitě aktuální výchovné práce. Práci nad rámec stanovených povinností ředitelka oceňuje v nenárokových složkách platu.

Počet pedagogických pracovníků je poddimenzovaný, nevyhovující je zabezpečení části výuky nepedagogickou pracovníci. Přesto personální podmínky umožňují realizovat zvolený vzdělávací program, jsou dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

V prvním poschodí mateřské školy jsou umístěny dvě třídy, výdejna stravy a ředitelna. Každá třída má k dispozici menší učebnu, společně je využívána herna a jídelna. Prostory poskytují omezené možnosti pro pohybové vyžití dětí. Obě třídy mají společné sociální zázemí. Méně vyhovující je umístění umývárny a šatny v jedné místnosti. Prostorové podmínky jsou vzhledem k počtu dětí značně stísněné. Přípravná třída využívá prostory ve druhém poschodí, k dispozici má šatnu, učebnu a herna, chybí odpovídající hygienické zázemí. Děti používají sociální zařízení společně s personálem školy (WC s jedním umývadlem). Prostorové podmínky v této třídě vyhovují počtu docházejících dětí, hygienické zázemí je nevyhovující. Malá školní zahrada je vybavena pouze pískovištěm.

Vybavení tříd se celkově zlepšilo, učebny jsou zařízeny novým nábytkem včetně dětských koutků pro námětové hry. Část herního materiálu je pro děti dostupně uložena. Vybavení pracovních míst vyhovuje vzrůstovým rozdílům pouze částečně, v přípravné třídě neodpovídá výška židlí velikosti dětí. Škola má k dispozici didaktickou a audiovizuální techniku, v přípravné třídě je ve výuce využíván počítač. Dětská i odborná literatura je částečně inovována.

V oblasti zlepšení materiálně-technických podmínek školy se podařilo zčásti realizovat plánované záměry ve vybavení interiéru. Navrhovaná rekonstrukce půdních prostor (viz projektová dokumentace) a zejména vybudování odpovídajícího hygienického zázemí pro přípravnou třídu nebyly realizovány. Plánováno je zkvalitnění materiálních podmínek pro pobyt dětí na školní zahradě.

Materiálně-technické podmínky mateřské školy jsou vzhledem k dobrému vybavení celkově vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je zaměřen na výchovu dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí a dětí s odkladem školní docházky, reflektuje potřeby dané místní lokality. Splnění podmínkou zařazení dětí do přípravné třídy je odborné vyšetření pedagogicko-psychologickou poradnou.

Učitelky vytvořily pro školní rok 2003/2004 vzdělávací program s názvem „Pohádkovou cestou s dvanácti měsíčky“. Představuje ucelenou, uspořádanou a logicky navazující řadu tematických bloků pro jednotlivé měsíce. Pro třídu se zaměřením na výchovu dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí kmenová učitelka vypracovala specifický projekt výchovně-vzdělávací práce. Jeho prioritou je realizace předškolní výchovy s respektováním přirozenosti a individuality každého dítěte a vytváření podmínek pro těsnou spolupráci s rodiči. Třídní vzdělávací programy jednotlivých tříd jsou vypracovávány s respektováním specifik celého předškolního zařízení. Pro každé dítě zařazené do přípravné třídy je

deklarován individuální plán, ten však neplní svoji základní funkci – sledovat vývoj a pokroky dítěte v daném časovém horizontu.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Kontrolou evidenčních listů, přehledů docházky a přehledů výchovné práce byly zjištěny dílčí nedostatky v jejich vedení (například chybějící údaje o průběhu docházky, podpisy rodičů v evidenčních listech, neúplné záznamy odpoledních činností v přehledu výchovné práce).

Vedení povinné dokumentace méně průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Stanovený režim dne respektuje hlediska psychohygieny pouze částečně. Časové rozvržení ranních her (do 7:45 nebo do 8:00 hodin) omezuje spontánní aktivity, interval mezi jídly ve třídě mladších dětí je kratší než 2,5 hod., zkrácena je také doba pobytu venku vzhledem k podávání oběda od 11 hodin. Doba odpoledního odpočinku je vhodně uzpůsobena, dětem s menší potřebou spánku jsou nabízeny klidné činnosti. Pitný režim nebyl během inspekce účinně podporován.

Rodiče se o činnosti mateřské školy většinou dovídají při každodenním setkávání, na schůzkách a akcích školy. Některé informace uvedené na nástěnce pro rodiče nebyly aktualizovány (výše školného, rozdělení učitelek do tříd). Vnitřní řád zahrnuje především povinnosti rodičů, chybí jejich práva.

Organizace výchovně-vzdělávací práce částečně odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Ředitelka má vypracovaný plán kontrolní činnosti v oblasti průběžné kontroly a stanovení hospitačních cílů při sledování výchovného procesu. Hospitační činnost ve školním roce 2003/2004 nebyla ředitelkou dokladována. Hodnocením výchovně-vzdělávací práce učitelky při inspekční činnosti však projevila dobrou reflexi práce učitelky, stanovila konkrétní a věcné závěry. Pololetní hodnocení práce ve třídách i výroční zprávy o činnosti jednotlivých tříd za školní rok 2002/2003 mají více popisný charakter prováděných činností a uspořádaných akcí, funkci zpětnovazebního pracovního materiálu plní částečně.

Přes zjištěné skutečnosti je systém kontroly plnění výchovně-vzdělávacího programu účinný a funkční.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Odborná a pedagogická způsobilost pedagogických pracovníků

Všechny pedagogické pracovnice jsou odborně a pedagogicky způsobilé pro výkon práce učitelky mateřské školy, jejich počet je však vzhledem k problematice a zaměření mateřské školy poddimenzován.

Spontánní a řízené činnosti

Prostředí tříd vhodně evokovalo zájem dětí o hru, nabízelo možnosti výběru her volným uložení na dostupných místech pro děti. Učitelky však, ve snaze věnovat dětem co nejvíce individuální pozornosti, příliš zasahovaly do her dětí, a tím dávaly menší prostor pro rozvoj jejich fantazie a představivosti. Ty však, přes omezenou možnost seberealizace při volných aktivitách, důsledně vyžadovaly uplatnění svých individuálních přání a potřeb.

Individualizovaná výchova v přípravné třídě byla cílená ve všech výchovných momentech, učitelka dbala na respektování zásad aktivního zapojení do činností, respektovala individuální mentalitu dětí. Všechny učitelky věcně, konkrétně a adresně hodnotily jak průběh činností, tak i výsledky snažení dětí. Metod aktivního učení bylo v průběhu spontánních aktivit využito v menší míře.

Řízené činnosti v obou sledovaných dnech učitelky plánovaly v daném tematickém celku, vstupní motivace k činnostem měla vždy dobrou úroveň. V přípravné třídě učitelka vytvořila dramatickou etudu se známou pohádkou s cílem aktivního prožitku dětí. Provedení pohádky však bylo ze strany učitelky příliš řízené, děti byly v průběhu dramatizace často napomínány a ukázněny. Sledované pohybové aktivity v přípravné třídě učitelka připravila vtipně, cvičení plnilo daný zdravotní cíl. Další prováděné tělovýchovné aktivity měly pouze průměrnou úroveň, učitelka nesledovala zdravotní účinek cvičení, které probíhalo pouze jako řízená relaxační chvilka. Organizace jazykové výchovy i pracovních a manipulačních činností nevedly k přirozené aktivizaci dětí. Učitelky v obou třídách pozitivně hodnotily jak projevy, tak výsledky práce dětí. Z hlediska psychohygieny byly obecně lidské i individuální potřeby dětí respektovány. Ve vztazích k dospělým byly děti vedeny k důvěře, učitelky vytvářely mezi dětmi prostor pro rozvíjení nekonfliktních kamarádských vztahů. Zvláště děti v přípravné třídě dostávaly jasné a srozumitelné pokyny, učitelka respektovala jejich mentální i emocionální zvláštnosti a potřeby.

Všechny učitelky se cíleně programově věnují neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem. Do života mateřské školy se snaží zapojovat rodiče.

Sledované spontánní i řízené činnosti měly dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Podpora pohybového rozvoje dětí není vzhledem k omezeným prostorovým podmínkám školy optimální. Jemná motorika byla účinně procvičována v manipulativních hrách. Cíleně prováděné grafomotorické cvičení bylo v běžné třídě málo efektivní, u některých starších dětí však bylo zaznamenáno nesprávné držení tužky. V přípravné třídě učitelka správně dbala na držení kreslicího náčiní, lehkost linie a měkkou záznamovou stopu. Správně prováděné grafomotorické cvičení mělo pozitivní dopad na děti. V sebeobsluze při oblékání byly děti vedeny k samostatnosti. Část předškolních dětí dosud nezvládá běžné sebeobslužné dovednosti, například zavazování tkaniček. Přiměřená pozornost je věnována vytváření a upevňování hygienických, zdvořilostních a společenských návyků. Děti se k sobě chovaly ohleduplně.

Četněji byla zaznamenána nesprávná výslovnost, přestože se učitelka (logopedická asistentka) věnuje pravidelně prevenci vad řeči a spolupracuje s klinickou logopedkou.

Děti byly ukázněné, respektovaly pokyny vyučujících, neprojevovaly se příliš sebevědomě. Ve sledovaných spontánních i řízených činnostech částečně uplatňovaly vlastní tvořivost a fantazii.

Dobrá úroveň dětských prací byla zřejmá z vystavených výkresů a výrobků v interiéru školy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti měly dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve Zřizovací listině vydané Zastupitelstvem města Přerova čj. 363/23/2 ze dne 22. listopadu 2001 s účinností od 1. ledna 2002 a Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 4815/2000 s účinností od 1. září 2000 jsou v souladu. Mateřská škola spolupracuje při integraci romských dětí s odborem péče o dítě a mládež a romským asistentem při Městském úřadě v Přerově. Dále škola spolupracuje s klinickým logopedem a pedagogicko-psychologickou poradnou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 30. listopadu 2001 s účinností od 1. července 1995
2. Dodatek č.1 ke zřizovací listině ze dne 30. listopadu 2001 schválený Zastupitelstvem města Přerova dne 19. února 2003 usnesením čj. 43/3/8 F ze dne 5. března 2003
3. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. září 2000 čj. 4815/2000 ze dne 11. srpna 2000
4. Výkaz (MŠMT) V 1-10 o MŠ podle stavu k 30. září 2003 ze dne 30. září 2003
5. Výjimka z maximálního počtu dětí ve třídě pro mateřské školy zřízené městem Přerovem ze dne 18. srpna 2003 s platností od 1. září 2003
6. Školní vzdělávací program „Pohádkovou cestou s dvanácti měsíčky“ - pro školní rok 2003/2004
7. Koncepce výchovné práce v přípravné třídě bez data platnosti
8. Třídní vzdělávací plány (1., 2., 3. třída) - pro školní rok 2003/2004
9. Povinná dokumentace – evidenční listy dětí, přehledy docházky, přehledy výchovné práce ve školním roce 2003/2004
10. Pracovní plán školy pro školní rok 2003/2004
11. Osobní složky dětí z přípravné třídy ve školním roce 2003/2004
12. Vnitřní řád mateřské školy bez data platnosti
13. Organizační řád mateřské školy bez data platnosti
14. Provozní řád mateřské školy bez data platnosti
15. Pracovní náplň pracovníků
16. Pracovní doba zaměstnanců pro školní rok 2003/2004 ze dne 30. srpna 2003
17. Souhrn iniciativ nad rámec povinností pro školní rok 2003/2004 ze dne 1. září 2003
18. Výroční zprávy činnosti tříd (1., 2., 3. třída) za školní rok 2002/2003
19. Výroční zpráva mateřské školy za školní rok 2003/2004
20. Hodnocení preventivní logopedické péče za školní rok 2002/2003
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků – školní rok 2003/2004
22. Plán kontrolní činnosti ředitelky ve školním roce 2003/2004
23. Zápis z pedagogické a provozní porady ze dne 28. ledna 2004
24. Podkladová inspekční dokumentace a dotazník pro ředitelku školy
25. Inspekční zpráva mateřské školy čj. 132 189/98-11055 ze dne 15. května 1998 a Inspekční zpráva mateřské školy čj. 132 524/98-11055 ze dne 30. listopadu 1998

ZÁVĚR

Organizace provozu a rozvržení pracovní doby zaměstnanců nezabezpečuje optimální průběh pedagogického procesu. Ředitelka deleguje pravomoci na jednotlivé pracovníce, kontrolní činnost zaměřuje více k provozu školy a vedení povinné dokumentace, méně na kontrolu kvality předškolního vzdělávání dětí.

Materiální podmínky školy i přes zjištěné nedostatky v hygienickém zázemí umožňují naplňovat stanovený program. Byla provedena oprava střechy a venkovní fasád. Estetická úroveň interiéru školy se od konání poslední inspekční činnosti zlepšila.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole jsou ovlivněny specifikou celého předškolního zařízení a fungováním přípravné třídy pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí s cílem učit děti žít v řádu a v přiměřené povinnosti. Volené metody a formy práce s dětmi jsou proto více tradiční, učitelky ve zvýšené míře uplatňují zásadu důslednosti, častého opakování s důrazem na průběhové sebeobslužné, zdvořilostní a běžné každodenní návyky.

V inspekční zprávě ze dne 15. května 1988 bylo ředitelce doporučeno učinit opatření ke zkvalitnění personálních podmínek. Od poslední inspekce došlo naopak ke zhoršení podmínek v této oblasti. Místo přijetí kvalifikované učitelky ředitelka zvýšila pracovní úvazky nepedagogickým pracovnícům, které zařadila v rozporu s platnými právními předpisy jako pomocné vychovatelky. 18,37% výuky zabezpečovala nepedagogická pracovníce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Libuše Vrbová	Libuše Vrbová v. r.
Členka týmu	Mgr. Marie Pospíšilová	Marie Pospíšilová v. r.

V Prostějově dne 29. března 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 9. dubna 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Oldřiška Krejčířová, ředitelka mateřské školy

Oldřiška Krejčířová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Západní 72, 796 04 Prostějov. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Olomouckého kraje odbor školství, mládeže a tělovýchovy Jeremenkova 40a 779 00 Olomouc	2004-06-01	m3-1151/04-005192
Město Přerov Bratrská 34 750 11 Přerov	2004-06-01	m3-1152/04-005192

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
15. dubna 2004	1100/04	Byly podány